

Pædagogisk læreplan for Guldberg-Hudegården 2019

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og pædagogisk personale i dagtilbud. Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte udarbejdelsen af jeres lokale pædagogiske læreplan.

Den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er omsat i Børne- og Socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018. Det er hensigten, at I skal bruge publikationen, når I arbejder med skabelonen.

Skabelonen indeholder alle de lovmæssige krav til at udarbejde den pædagogiske læreplan. Samtidig understøtter skabelonen jeres overvejelser vedrørende den løbende dokumentation og evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor legen er grundlæggende, og børneperspektivet er tydeligt. Jeres konkrete læreplan giver jer en ramme til at arbejde systematisk med at planlægge, følge op på og videreudvikle kvaliteten i det pædagogiske læringsmiljø i jeres dagtilbud i forhold til jeres børnegruppe.

Inden for de krav, der følger af dagtilbudsloven, er det op til jer at beslutte, hvordan I konkret vil arbejde med den pædagogiske læreplan. Jeres læreplan skal være et dynamisk og meningsfuldt dokument, som peger fremad, og som I kan bruge aktivt i den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og jeres pædagogiske praksis.

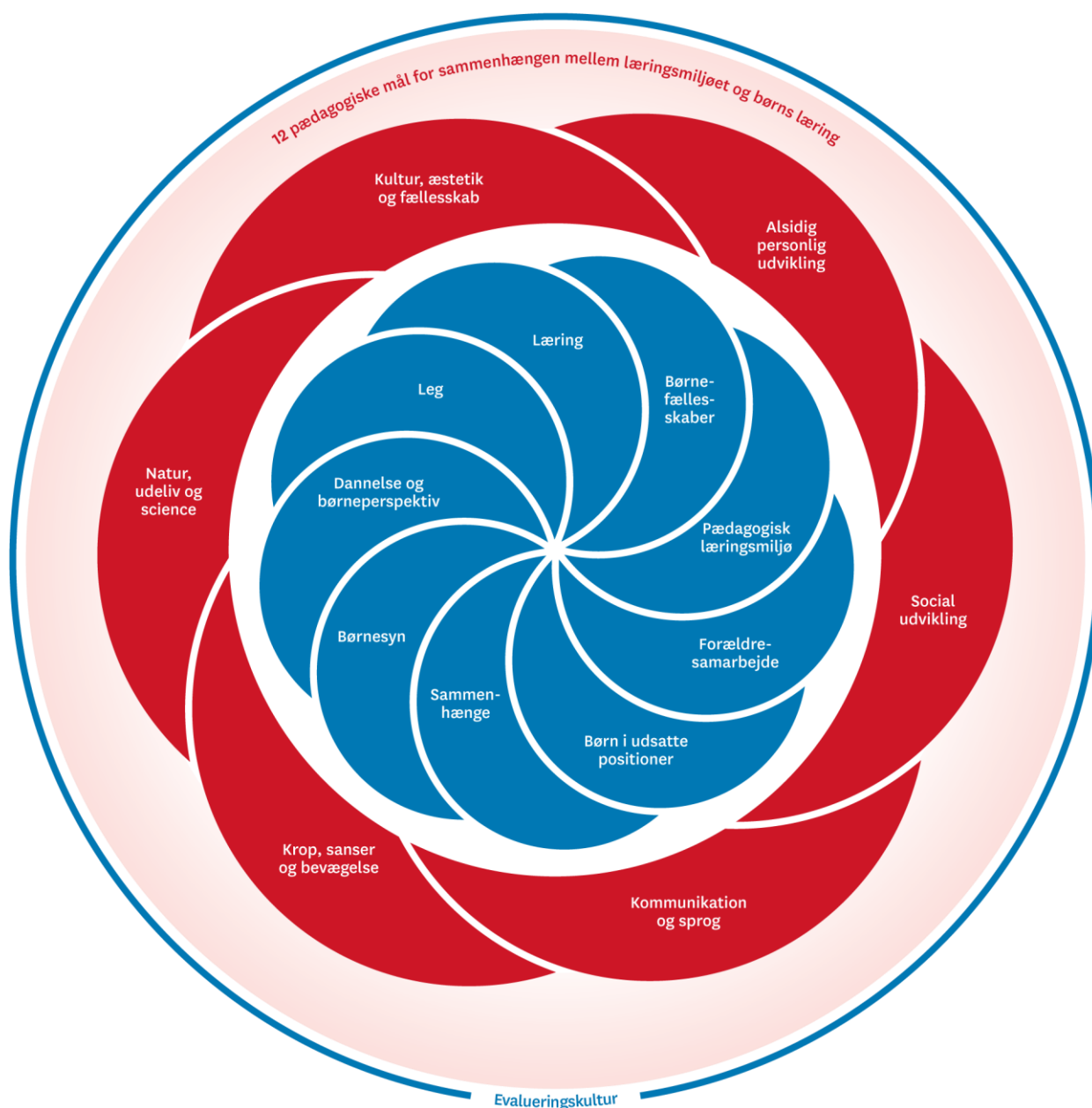
[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Guldberg-Hudegården er en lille integreret selvejende institution beliggende på 2 matrikler. Vuggestuen Guldberg ligger på Nørrebro med adressen:

Vuggestuen Guldberg

Arresøgade 20

2200 København N

Telefonnr. 35 39 75 86

Børnehaven Hudegården er en udflytterbørnehaven med opsamling i vuggestuen Guldberg på Nørrebro.

Hudegården ligger i landsbyen Jersie:

Børnehaven Hudegården

Yderholm 25 A

2680 Solrød Strand.

Telefonnr. 56169334/51335139

Leder for Guldberg-Hudegården: Thomas Storm

Mail D74L@kk.dk

Telefonnr. 40320476

Institutionsmail til Guldberg-Hudegården 35237@buf.kk.dk

Vuggestuen Guldberg:

Vuggestuen er nomeret til 24 børn i alderen 0-3 år. Institutionen ligger i en andelsforening AB Guldberg og er 2 sammenlagte lejligheder i stueetagen.

I andelsforeningens store gård har vuggestuen egen legeplads som andelsforeningens beboere kan bruge efter lukketid og i weekenderne så vel som vuggestuen kan bruge resten af gården som har flere legepladser og grønne områder.

Vuggestuen Guldberg har fungeret som vuggestue siden 2002 og i dag modtager vi 30 børn i de 2 vuggestuegrupper.

De 30 børn er fordelt med 15 børn på hver stue og hedder Solskinsstuen og Måneskinsstuen.

Børnehaven Hudegården

Børnehaven Hudegården er nomeret til 42 børn i alderen 3-6 år. Institutionen ligger i Landsbyen Jersie 30 km væk fra Nørrebro.

Børnehaven ligger i et nedlagt landbrug hvor Hudegården har hovedhuset som deres hus. På materiklen er der, i de tilstødende længer, 2 andre institutioner fra Københavns kommune.

Foruden Hudengårdens egen store legeplads har de 3 institutioner en stor indhegnet fælles eng, som institutionerne kan bruge efter behov og aktiviteter.

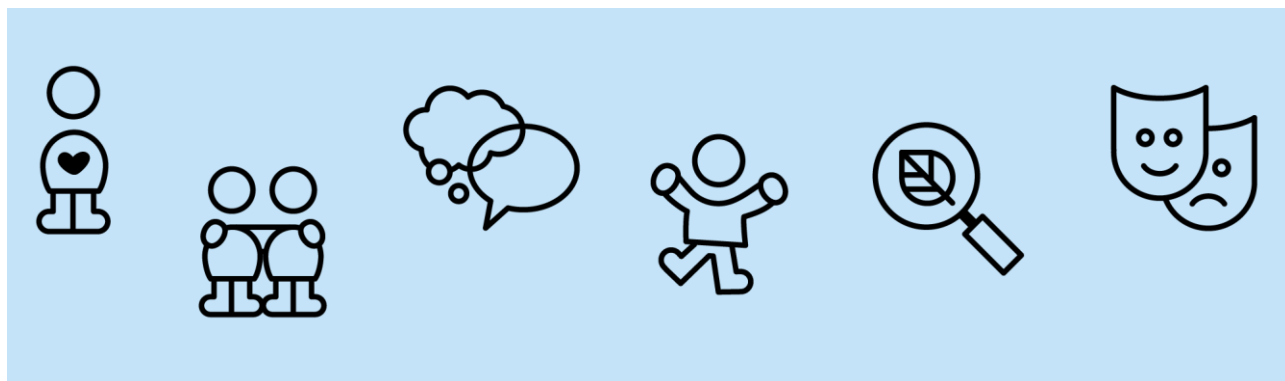
Hudegården fremstår dog noget slidt og misvedligeholdt som der vil være fokus på i 2020.

Da vuggestuen Guldberg-Hudegården ligger i kvarteret Guldberg, som har mange andels- og ejer lejligheder afspejler dette sig også i sammensætningen af børnegruppen.

Vores forældre gruppe er ressourcestærke med mellem eller lange videregående uddannelser.

Vi tager højde for, at vi lever i et multikulturelt samfund på Nørrebro har opmærksomhed rette mod etniske baggrunde, kulturelle værdier og religioner. Det betyder at vi tilpasser og er opmærksom på vores kost og højtider i dagligdagen på institutionen. Vi afholder jule og påske aktiviteter samt at vi har fest eid hvert år.

Vi oplever vores forældregruppe som interesseret og engagerede i deres børn hverdag, og vi forventer at vores forældre er aktive og deltagende i de forskellige aktiviteter og arrangementer som institutionen og bestyrelsen laver.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Guldberg-Hudegården er en lille institution med 4 grupper – 2 vuggestuegrupper Solskinstuen og Måneskinsstuen og 2 børnehavegrupper Glimmerhulen og Regnbuestuen.

I Guldberg-Hudegården er vi opmærksom på at vi i vores samvær med børnene tilstræber at der er ro og stabilitet i hverdagen. Det er vores mål at vi yder omsorg og nærvær så børnene ikke oplever dagen som stressende. Det gør vi ved at være voksne der er tilstede og nærværende med empati for det enkelte barn og for gruppen.

I vores daglige pædagogiske praksis tager vi udgangspunkt i det enkelte barns udvikling og ressourcer og vi ser barnet som et kompetent og selvstændigt individ.

For at sikre det enkelte barns udvikling, er det de voksnes ansvar at understøtte barnet i de læringsmiljøer og fællesskaber som barnet hele tiden befinder sig i, når de er i institutionen.

Barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse er afhængig af og udvikles positivt, når det indgår i relationer, der bygger på anerkendende, nærværende og troværdige voksne, som barnet kan spejle sig i.

Værdierne tryghed og respekt tror vi er grundlaget for at barnet udvikler et positivt selvbillede og selvværd der sikre at barnet tør at være sig selv sammen med andre og har tiltro på egne evner så barnet har mod til at møde den mangfoldighed som barnet møder på sin vej.

I alle relationer indgår et magtbegreb som vi voksne i Guldberg-Hudegården skal være opmærksom på og bevidste om hvordan det påvirker i forhold til det enkelte barns udvikling.

De voksne i guldberg-Hudegården skal reflektere over egen praksis i forhold til magt, tryghed og respekt.

Alle børn i Guldberg-Hudegården skal have adgang til fællesskaber og læringsmiljøer og det er de voksnes ansvar at sikre at alle børn har denne mulighed da det er alt afgørende for at styrke børns sociale udvikling.

De voksne skal være støttende, motiverende, og udfordrende og skabe rum og plads til at børnene kan få så mange erfaringer med sig som muligt, da erfaringer er grundlag for læring.

Gennem leg opnås mange erfaringer for børnene og deres samspil med andre børn og voksne skaber grundstenene til hvad de som mennesker kan mestre. Voksne skal skabe indtryk og sammenhæng for børnene i deres hverdag som kan komme i udtryk i børnenes leg.

For at vi som pædagogisk personale, forældre og børn skal komme i mål med at skabe det gode børneliv kræves det tæt og ligeværdigt samarbejde med forældre, hvor vi møder hinanden med gensidig respekt i en åben dialog.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Guldberg-Hudegården arbejder på at sikre et pædagogisk læringsmiljø gennem hele dagen, det gøre ved at vi har fokus på dagligdags rutinerne som spisesituationerne, i garderoben, morgensamling og planlagt aktiviteter. Vuggestuen og børnehaven har udarbejdet en beskrivelse af hvordan de spiser frokost med børnene og hvordan de afholde morgen samling.

Beskrivelserne kan findes på hjemmesiden. www.guldberg.kbh.barn.kk.dk

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Guldberg-Hudegården er vi optaget af et stærkt forældrepartnerskab med forældrenen som bygger på tillid og gensidig respekt.

- Vi har opstarts samtaler med forældrene når barnet starter i vuggestue/børnehave
- Vi har 3 måneders samtaler hvor forældre og pædagogisk personale evaluer og reflekter over opstarten for barnet/forældre.
- Vi afholder årlige samtaler med forældrene, hvor vi taler om barnets sociale relationer og kompetancer, sprog, generel udvikling.
- Vi afholder samtaler i forhold til overgangen fra børnehaven til skolen.
- Sammen med forældre udarbejder vi handleplaner, hvis vi eller forældrene har en særlig fokus på et område som skal styrkes.
- 3-4 arrangementer af mere festlig karakter, ex. julefest, sommerfest, Eid fest og Camp hudegården.

2 gange årligt udarbejdes TOPI. Alt efter institutionens vurdering afholdes forældresamtale med fokus på, hvad vi fælles kan gøre for at understøtte barnets trivsel og udvikling. I tilfælde hvor det vurderes nødvendigt, deltager tværfaglige ressourcepersoner i samtalen.

Trivselssamtaler kan både være på opfordring fra forældrene eller institutionen

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I guldberg-Hudegården har børn med særlige behov taler vi ud fra børn der er i en sårbar eller udsat position i deres liv, som kan være hindrende for deres udvikling og trivsel. Der kan både være tale om en akut og/eller en længerevarendeperiode i barnet liv.

Når et barn viser tegn på mistrivsel, er det vores opgave i samarbejde med forældrene at lave en handleplan, så vi i fællesskab kan støtte op omkring barnets udvikling og trivsel.

Som institution kan vi i handleplanerne inddrage relevante samarbejdspartner som hør/talepædagoger, sundhedsplejerske, psykolog, støttepædagoger eller et ressourcesteam som består af en kombination af de forskellige faggrupper.

For at sikre at alle børn bliver inkluderet i et fællesskab og med det rette læringsmiljø kræver det at pædagogerne reflekterer over egen og hinandens praksis så de får planlagt og tilrettelagt dagen så den er tilpasset til det enkelte barn og børnegruppe. Børnegrupeerne arbejder ud fra forskellige teamer så som traditioner, jul/påske, sommer/vinter osv. eller ud fra aldersgrupper og nærmeste læringszone.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Guldberg-hudegården har en stærkt samarbejdsaftale med Gulddberg skole og her forpligter begge parter sig til at sikre den bedste overgang fra børnehave til skolen.

I aftale står der blandt andet af børnehaven forpligter sig til at arbejde med skoleparathed som består af sociale kompetancer, selvhjulpenhed, sproglige kometancer, motoriske kompetencer.

Vi som børnehave skal besøge skole og fritidshjemmet, og der afholdes videnoverdragelsesmøde samt de videnoverdragelsespapirerne som børnehaven og forældre i samarbejde har lavet bliver sendt til skole.

I samarbejdet med skole har vi været optaget af skabe genkendelighed for børnene så nogle af de elementer de kender i børnehave møder de igen i skolen.

Elementerne er blandt andet:

- Fri for mobberi
- Bestemte sange.

Den fulde samarbejds aftale kan findes på hjemmesiden www.guldberg.kbhbarn.kk.dk

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Guldberg-Hudegården inddrager vi lokal samfundet på forskellige måder.

Først og fremmest bruger både vuggestue og børnehaven de nærliggende legepladser i deres områder. Derudover bruger vi de lokale biblioteker og tilbud som er i lokal området.

Både vuggestuen og børnehaven tager på teaterture igennem åben dagtilbud og årligt har vi en bondegårdtur som går til Barresø bondegård.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Guldberg-Hudegården arbejder vi med ”fri for mobberi”, det er gennemgående i hele huset og dermed skaber genkendelighed fra vuggestuen til børnehaven og yderligere møder de det igen i skolen.

I garderoben har hvert barn sin egen plads med foto af dem selv.

I vuggestuen har barnet også billeder af deres nærmeste familie så som mor og far, søskende og bedsteforældre på en planche de jhar lavet der hjemme.

Udsmykningen i institutionen skifter efter årstid og højtider.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Metoder og aktiviteter

1. Alle stuer i Guldberg-Hudegården arbejder med Mary fondens "fri for mobberi kuffert" Med særlig fokus på respekt og tolerance
2. Når et barn er fraværende i gruppen italesætter vi det sammen med børnene når vi afholder morgensamling.
3. Gennem dialog italesætter barnet oplevelser og handling, hvor voksne kan hjælpe barnet til at udtrykke egne følelser, grænser, og oplevelser. Barnet får en forståelse for sig selv og styrker barnets mulighed for at deltage i fællesskabet.
4. Vi sætter positive ord på det som barnet gør i fællesskab og støtter barnet i sin egen fri fantasi ileg og andre udtryksformer.

Rutiner.

1. Ved måltider deltager barnet i borddækning, tage mad, hente mad eller drikke, vente på tur og del, samt deltage i det sociale sammenspil omkring bordet.
2. På badeværelset øver barnet sig i personlig hygiejne, lære at få forståelse for egne og andres personlige grænser, vente på tur
3. Hjælpe og deltage aktivt i oprydning, så barnet får en forståelse for det fælles ansvar. Oprydning indikerer at noget er slut og noget andet begynder.

Leg og kultur.

1. I legen har det enkelte barn forskellige positioner- der skabes erfaringer og kompetancer.
2. Gennem legen lærer barnet at indrette sig i en social kontekst.
3. Barnet lærer at indgå i fællesskaber, hvor der er regler og fælles rammer.
4. Barnet får en forståelse for egne og andres behov.

Tegn på læring.

(Hvad ser vi og hvad oplever vi?(fysiske, psykiske, sociale og kognitive færdigheder)

1. Når vi ser at barnet udtrykker egne grænser og aflæser andre børns grænser i legen.
2. Når vi oplever at et barn acceptere ventetiden og kan balancere mellem at blive hørt og høre andre behov.
3. Når vi observerer, at barnet udviser omsorg for andre eller hjælper andre børn.
4. Når vi ser børn fordybe sig i forskellige aktiviteter, lege eller venskaber.

Alle børn hjælper på skift med at sætte service frem og tilbage på vognen, samt køre vognen frem og tilbage til køkkenet.

Ved alle samlinger (formiddag, frokost og eftermiddag) arbejdes der med at vente på tur, række fade, kander osv. til hinanden samt samtalen rundt om bordet (give tid og plads til at lytte til hinanden og fortælle om en episode/oplevelse).

Desuden arbejdes der med hverdagsrutiner; vaske hænder før hvert måltid og efter toiletbesøg, holde orden i egen garderobe, selvhjulpenhed, gentagelser, behovsudsætte osv. Vi støtter børnene i at være deltagende i hverdagsrutinerne og tilpasser kravene efter det enkelte barn udviklingstrin.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Metoder og aktiviteter.

1. I Guldberg-hudegården arbejder vi med børn i mindre grupper. Hvor gruppen er sammensat i forhold til alder og aktiviteter.
2. Det pædagogiske personale planlægger forskellige aktiviteter som styrker børnenes forståelse for de sociale fællesskaber de indgår i bla. ”fri for mobberi”
3. Vi har fokus på børnenes kommunikationsfærdigheder, vi hjælper børnene i at sige til og fra samt hvordan barnet kan komme ind i en allerede igangværende leg.
4. Personalet igangsætter aktiviteter og lege, hvor vi støtter børnene i de sociale værdier og normer. Eks. regel og rammelege, vente på tur og behovsudsætte.

Rutiner.

1. Vi hjælper og støtter hinanden i garderoben ved på-/afklædning.
2. Ved måltider hvor børn hjælper med borddækning, opfyldning af mad, og drikke, hente mad og drikke i køkkenet, afrydning samt deltagelse i det sociale sammespil omkring bordet.

3. På badeværelset øver barnet sig i personlig hygiejne, lære at få forståelse for egne og andres personlige grænser, vente på tur.

4. Hjælpe og deltage aktivt i oprydning, så barnet får en forståelse for det fælles ansvar. Oprydning indikerer At noget er slut og noget andet begynder.

Leg og kultur.

1. I Guldberg-Hudegården arbejder vi på at skabe en legekultur hvor alle må være med. Det gør vi ved at de voksne er forbilleder og invitere alle de børn som vil være med ind i legen.

2. I Guldberg-hudegården kigger vi på det enkelte barns ressourcer og sammensætter eksempelvis aktiviteter eller lege på baggrund af den viden eller det vi ser hos det enkelte barn.

3. I vores daglige praksis ager de voksne ud fra at børn lære gennem leg. Vi styrker deres sociale læring ved at hjælpe dem ind i rollelege, og andre type lege som kan styrke og tilpasse det enkelte barn i den sociale kontekst.

Tegn på læring.

(Hvad ser vi og hvad oplever vi?(fysiske, psykiske, sociale og kognitive færdigheder)

1. Når vi ser, at børnene på eget initiativ hjælper og guider andre børn i en social kontekst.

2. Når vi oplever, at børnene siger til og fra over for hinanden på en ordentlig måde, mestre at aflæse hinandens intentioner, samt mestre behovsudsættelse.

3. Når vi observerer, at børn egenhændigt er i stand til at konflikthåndtere.

4. Når vi iagttager, at børn deltager i de daglige gøremål og i fællesaktiviteter.

I Guldberg-Hudegården begynder vi at arbejde med sociale fællesskaber i mindre og større grupper. Det betyder at vi dagligt indeler børnene i mindre aktivitetsgrupper på tværs af alder, køn, relationer og interesser.

Hver afdeling skal arbejder med tydelige ugeplaner, der hænger fremme på stuerne, så alle børn og voksne kan se, følge med i og have overblik over, hvilke aktiviteter man skal deltage i og hvem man skal være sammen med. På den måde bliver hverdagen overskuelig og genkendelig.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Metoder og aktiviteter.

1. Alle børn i Guldberg Hude gården bliver sprog vurderet i 3 og 5 års alderen.
2. Fra oktober til april samles skolegruppen, hvor vi har opmærksomhed på sproglige og matematiske aktiviteter – vi taler om former, farver, bogstaver omfang og antal.
3. Der arbejdes med ”Fri for mobberi” hvor børnene bliver inddelt i mindre grupper, hvor der tales om venskaber, sammenhold, fællesskaber og følelser.
4. Til morgensamling har vi rim og remser, dialogisk læsning og sange.

Rutiner.

1. I Guldberg-Hudegården er vi optaget af den gode aflevering og afhentning – det betyder at vi siger godmorgen og tak for i dag til alle børn og forældre. Personalet er det gode forbillede og derfor har vi en kultur hvor alle siger godmorgen og farvel til hinanden.
2. Inden måltidet skal der dækkes bord og her kommer der fokus på matematiske forståelse, børnene dækker bord sammen med en voksen hvor vi kan tale om hvor mange vi er og hvor meget service vi skal bruge.

3. Når vi spiser er der fokus på madmod, hvad vi spiser og hvor råvarer kommer fra.
4. Personalet er sproglige rolle modeller ved at være lyttende og nærværende i dialogen med børnene.

Leg og kultur.

1. Vi har fokus på børns selvhjulpenhed og personalet guider verbalt børnene trin for trin.
2. Voksne forhandler og laver aftaler med børnene i forhold til selvhjulpenhed og det enkeltes barn formåen på dagen.
3. I vuggestuen og børnehaven har vi kreative aktiviteter som skaber plads til dialog, undren og sproglig udvikling.

Tegn på læring.

(Hvad ser vi og hvad oplever vi?(fysiske, psykiske, sociale og kognitive færdigheder)

1. Når vi ser og hører børn verbalt aftale og igangsætte børneinitierede lege i mindre grupper.
2. Når vi oplever, at børn italesætter deres følelser eller udtrykker sig i forskellige situationer.
Eks. Jeg glæder mig til at vi skal på tur eller jeg bliver ked af det når.....
3. Når børn aktivt deltager i voksen styret aktiviteter som eks . morgen samling. – hvad har I lavet i weekenden.
Eller børn aktivt bruger fagter fra sange, synger eller benævner forskellige genstande.

Både vuggestuen og børnehaven arbejder med "Dialogisk læsning". Desuden er børn i børnehaven og personalet 1 gang om måneden på det lokale bibliotek og udvælger bøger til institutionen.

I vuggestuen og børnehaven er der en sproggruppe, hvor en gruppe børn fordyber sig i sproget ved at lege/øve sig i ord, udtalelse og begrebudvidelse.

Derudover har vi 2 nye fokus ord hver uge som vi intergrer i hvor hverdags rutiner. Eks blå og jord som vi så taler om til morgensamling.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Metoder og aktiviteter.

1. Både vuggestuen og børnehaven legepladser invitere børn til bruge sin krop
2. I børnehaven har vi en ugentlig maddag hvor en gruppe børn laver mad på bål og engang om året deltager de i ”bag for en sag”.
3. Hele sommeren tager børnehaven jævnligt på ture til stranden, hvor der kan bades. Kroppen og sanser kan afprøves i det våde element.
4. Vuggestuen besøger andre legepladser i byen, som udfordre deres motorik anderledes end vores egen legeplads.
5. I vuggestuen har de rytmik og børneyoga.

Rutiner.

1. Børnens sanser og motorik styrkes og stimuleres i hverdagens rutiner, toiletbesøg, i garderoben når tøj skal af og på når bordet skal dækkes, når der spises og når madvognen hentes i køkkenet.
2. Under måltidet er det smag og lugte sanser som blandt andet aktiveres.

3. I børnehaven og i vuggestuen er der en del trapper som bruges, når børnene skal op i bussen eller ned på legepladsen.

Leg og kultur.

1. I Guldberg-hudegården er vi optaget af børns selvhjulpenhed i daglige rutiner så vel som i legen. Det betyder at vi ikke eksempelvis løfter børn op i klatrestativer, men guider og vejleder dem i hvordan man kommer op i klatrestativet eller i et træ.

2. Vi opfordre og vejleder børn i at være nysgerrig på deres egen krops formåen og kunnen.

Tegn på læring.

(Hvad ser vi og hvad oplever vi?(fysiske, psykiske, sociale og kognitive færdigheder)

1. Når vi ser, at børn er selvhjulpen i forhold til hverdagens rutiner.

2. Når vi oplever børn gentage en lege/aktivitet indtil de oplever at kunne mestre den.

3. Når vi observerer, at det enkelte barn udvikler sine motoriske og sansemæssige færdigheder.

4. når vi observerer børn som på eget initiativ tør smage på noget nyt ved måltiderne.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Metoder og aktiviteter.

1. Institutionens legeplads er indrettet, så den kan inspirerer og inviterer børnene til at blive nysgerrig på naturen og udelivet.
2. Både vuggestuen og børnehaven har en årlig plantedag, hvor vi planter hvad forældre/bedsteforældre har taget med. Det kan være lige fra kryderurter til tomater og blomster.
3. En gang om året tager, både vuggestuen og børnehaven på tur til Barresø bondegård, hvor vi klapper og foder høns, grise, får, heste, køer og fisk.
Vi taler om, hvor maden kommer fra og hvordan den smager.
4. I børnehaven er en gruppe med de ældste børn med i et science projekt, hvor det laves børne Eksperimenter med eks. Is og vand, varmt og koldt, magneter, grundfarver.

Rutiner.

1. Ved måltidet snakkes om varmt og koldt, årstider og hvor maden kommer fra.

2. Da vi bruger legepladsen året rundt, oplever børn de forskellige årstider, og hvilke aktiviteter der passer bedst til årstiden.

3. I garderoben italesætter vi sammen med børnene, hvilket tøj der er bedst at have på så man ikke bliver for varm eller kold.

Leg og kultur.

1. Vi skaber pædagogiske aktiviteter og legetilbud, som understøtter natur, udeliv og science.

2. Vi skaber nysgerrighed hos børnene ved at tale om naturen, være i den eller finde den i form af små insekter.

Tegn på læring.

(Hvad ser vi og hvad oplever vi?(fysiske, psykiske, sociale og kognitive færdigheder)

1. Når vi iagttager, at børn på eget initiativ udforsker og er nysgerrige omkring naturen.

2. Når vi iagttager, at børn italesætter overfor hinanden, eksempelvis at vi skal passe på naturen og hvordan vi skal passe på naturen.

3. At vi observerer børn som er bevidst om vejrskift og hvilket overtøj der passer til.

4. Når vi observerer, børn som udviser interesse, omsorg eller kendskab til forskellige dyr og deres levemåder.

På institutionens legeplads dyrkes tomater, jordbær, æbler og blomster, pærer og krydderurter, som børnene er med til at passe.

Derudover har udflytterbørnehaven en lille urtehave som ligger i forlængelse af legepladsen, hvor børnene dyrker kartofler og gulerødder.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Metoder og aktiviteter.

1. I guldberg-Hudegården arbejder vi med følgende udtryksformer: billedkunst, litteratur, konstruktion og musik/sang og bevægelse og dans.

2. Vi benytter os af kulturelle tilbud i byen og på landet.

3. I Guldberg-Hudegården har vi forskellige traditioner. Fødselsdage, fastelavn, påskefrokost, julefrokost for børn, julefest, Eid fest, sommerfest, sommerfest og Camphudegården i børnehaven. Vuggestuen har ligeledes overnatning som en tradition, når børnene stopper i vuggestuen og skal starte i børnehaven.

4. I gang om måneden har forældrebestyrelsen arrangeret legepladsdag hvor de forældre og børn, som kan, mødes på en af byens legepladser en lørdag formiddag.

5. I Guldberg-Hudegården er det de voksnes opgave at formidle kulturoplevelser for børne hvor de kan møde forskellige kulturer og få æstetiske oplevelser.

Rutiner.

1. Vi opfordre børn til at tage aktiv del i oprydning efter endte aktiviteter.
2. Ved måltider tager børnene del i klargøring/oprydning og under måltidet samtaler vi om alt det som optager børnene i nuet.
3. Til morgensamling er vi optaget, af hvem der her og hvem mangler og hvorfor de mangler.

Leg og kultur.

1. Vi opfordre og sætter rammer som inspirer børn til, at være nysgerrig på egen og andres kulturer.
2. Vi italesætter sammen, at der skal være plads til alle børn og voksne i vores fællesskab.
3. Vi som voksne hjælper børn ind i nye børnefællesskaber, og skaber rum og plads til det enkelte børnefælles.
4. I Guldberg-hudegården skal der også være plads til, at kunne trække sig fra et fællesskab, hvis man har brug for en pause.

Tegn på læring.

(Hvad ser vi og hvad oplever vi?(fysiske, psykiske, sociale og kognitive færdigheder)

1. Når vi ser børn som efterspørger en aktivitet, som de har brugt under læreplans temaet.
2. Når vi hører eller ser børn som udtrykker følelser/indtryk, som de har fået igennem en kulturel oplevelse i institutionen.
3. Når vi observerer, at de børneinitierede lege afspejler ting, som børnene har set eller oplevet.
4. Når vi hører eller ser børn , som bevidst italesætter egne eller andres kulturer i en positiv kontekst.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Alle tiltag, indsatser og faglig handleplan dokumenteres via KBH-barn, hvor alle emner har hver deres forum og alle medarbejdere har adgang til. Alle medarbejdere er forpligtet til at læse nye opslag, samt tilføje nye emner, ideer, kommentarer el.a.

Dokumentation foretages med fotos og referater, som er tilgængeligt for alle medarbejdere på KBH-barn.

Evalueringer foretages enten med alle medarbejdere på et personalemøde eller med arbejdsgruppen som følger den faglige handleplan en gang i kvartalet.

Ligeledes evalueres TOPI og sprogvurderinger efter hver vurdering (dataindsamling).

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Læreplanen er tilgængelig for alle medarbejdere og evalueres afdelingsvis på et personale-møde hvert andet år. Ligeledes gennemgås og evalueres læreplanen med Forældrebestyrelsen hvert andet år.

Del-evaluering foretages en gang i kvartalet år for at se, om vi er på rette vej eller om der skal justeres i noget.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluering af pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

Pædagogisk læreplan

© 2019
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC